

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

4 de more ge[n]tium in Successione filiorum & filiarum diuerso.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

aut nobilis, vel alius, qui huius iuris habiturus est successionem adeptus bona est in quibus iure primogeniti succedendum est, licet in successione regni Perfarum Dario mortuo indicatum est, in quo prælati Artobazanes primogenitus eius, et si genitus fuisset antequam pater eius regnum fuisset adeptus, Xerxi genito tempore imperii, ut narrauit hystoriae auctores, Herod. in 7. Plutar. in Alex. re. Justinus ex Trogo, lib. 2. § 16. ¶ Ita in Britannia, quæ Anglia vulgus vocat, maior natu ex libere totum patrimonium defuncti quodcumque quæsitum patris habet, ut ait Ange. Aretinus, in §. i. tit. 28. in pro. Insti. In lege diuina, tanta non erat primogeniti portio, sed tantum quanta duplex, quanta esset duorum aliorum filiorum. Sic enim Deus statuit de familiarum successione, Deuter. 21. Si quis habuit duas uxores, unam dilectam, aliam odiosam, & fuit filius odiosæ primogenitus, & filius dilectæ secundogenitus: non poteris filium dilectæ facere primogenitum, & præferre alteri, sed primum exors, qui primogenitus est, agnoscat primogenitum, & de bonis que habebit, dabit ei cuncta duplicia. ¶ Plures ÷ de primogenitura sunt quæstiones viles & quotidianæ, ut quod hoc ius transmittatur per primogenitum in filios eius etiam si is moriatur vno patre, & quod filii eius seu nepotes patris præferantur, de quibus vide copiose disputantem Guillel. Benedict. ad verba, in eodem testamento relinquens, 1. nu. 86. & seq.

De More gentium in successione filiarum & filiorum diuerso. Cap. 4.

- 1 Intestati successione lex: Wisigothorum, 12. tabularum, Voconia, Langobardorum.
 - 2 Filia exclusa a successione intestati patris ubi, & seq. 3. 4. 6. 7.
 - 3 Burgundiorum de successione filiorum lex.
 - 7 Salice leges a quibus lata.
 - 8 Francorum regnum non transiit ad feminas. Aliter in regno Navarre statuitur.
 - 9 Isabella regis Edwardi 3. Anglorum uxor exclusa a regno patris Galliarum.
 - 10 Anglia & Francia bellorum causa.
 - 11 Pax cum Anglis & Francis quando.
 - 12 Regna quedam ad feminas quoque, per successionem deuoluuntur. Festula tamen nec sunt, nec habent ab intestato heredes.
- 1 Communis gentium mos fuit, ut plurimum, ut æqualiter filii & filie succederent parentibus, intestatis sine sexus distinctione. Quod & legibus Wisigothorum, apud quos vocantur primo ordine, ut apud Romanos, primum filii, post hos nepotes, subinde pronepotes, in C. de Wisigoth. lib. 4. tit. 2. l. 1. & 5. Et si illi non sint, pater, mater, auus, auia, eo lib. & tit. l. 2. & deinceps gradu proximi, l. 4. eo. Non distinguebat etiam sexum lex 12. tab. in hac successione intestati, l. maximum vitium, de lib. prater. C. Lex Voconia autem, ut antea diximus, ad certam partem tantum admittere filias & feminas alias. Lex Langobardorum ad tertiam tantum partem, ex constitutione Luitprandi, in legi. Langob. tit. 45. ¶ Ceterum, 2 prouinciarum quedam, quæ nobiliores habitæ sunt, qui utrumque sexum accuratius considerauerunt, & naturam cuiusque masculinos præposuerunt. Et legislator omnium sapientissimus Deus, sic legem promulgauit, Num. 27. Homo cum mortuus fuerit absque filio, ad filiam eius transibit hereditas: si filiam non habebit, habebit successores fratres suos: quod & si fratres non habuerit, dabitur hereditatem fratribus patris eius: si autem nec patris habuerit, dabitur hereditas ei, qui ei proximi sunt. Eruntque hoc filius Israel sanctum lege perpetua.
- 3 Iure Armeniorum antiquo, feminæ non succedebant parentibus, nec fratribus, donec id emendauit Iustinianus, nouella constitutione 21.
 - 4 Boioariorum ÷ ducatus olim iisdem fere legibus successione intestati utebatur. Hunc populum fuisse in Europa Pius II. tradit, & ab aliis dictos Boios, & Noricos, vel Bauaros, ut ab Strabone & Plinio, lib. 3. c. 17. Sant & Plinio, idem lib. 4. c. 18. Boii, Lugdunensis Galliarum populi. Quidam Boienses esse putant. In Boioariorum horum legibus itaque inuenies, l. i. leg. Boioarior. c. 18. tit. 3. & 4. primum fratres æqualiter diuidere ab intestato patris bona, et si ex diuersis geniti sunt matribus: vnum quæque autem suæ matris habiturum successionem. Et si sine liberis decessit, filias: si sine filiabus, proximos succedere. Alemanorum autem hæc lex, in l. Alemano. titu. 58. §. 1. Si dua sorores absque fratre, relicta post mortem fratris fuerint, ad ipsas hereditas paterna pertingat, & c. In legibus Anglorum, seu Verniorum, aut Thuringorum, hæc etiam, in leg. Anglo. Verniorum seu Thuring. titu. 7. de allod. l. 1. Hereditatem de-

functi filium non filia suscipiat, si filium non habuit qui defunctus est, ad filiam pecunia & mancipia, terra vero ad proximum paterne generationis consanguineum pertineat. Et in sequentibus legibus ibidem subicitur, ita tantum succedere feminas proximiores in mancipia & pecuniam defuncti, res autem alias peruenire ad proximos paterne generationis. Si tamen mater deederet, statutum ita, l. 6. eius tit. Mater moriens, filio terram, mancipia, pecuniam dimittat: filia vero, spolia colli, id est, murenas, muscas, monilia aureas, vestes, armillas, vel quicquid ornamentis propriis videbatur habuisse. Et postea, l. 7. eod. Si nec filium nec filiam habuerit, sororem vero habuerit, sorori pecuniam & mancipia, proximo vero patrum generis terram relinquat. Usque ad quintam generationem paterna generatio succedat. Post quintam, l. 8. eo. autem filia ex toto, sine de patris sine matris parte in hereditate succedat. Et tunc demum hereditas ad filium a lancea transeat. ¶ Burgundiorum, in l. leg. Burgun. tit. 1. 4. de success. 5 similis lex a Gundebado rege publicata hæc, ut si quis filium non reliquerit, in loco filii, filia in patris maritis, hereditate succedat: & si forte filium nec filiam reliquerit, ad sorores vel propinquos hereditas redeat. ¶ Saxonum ÷ porro breuior & similis lex, in l. Saxo. titu. 6. de here. & viduis, l. 1. Pater aut mater defuncti filio non filia hereditatem relinquat. In lege autem Salica, quam Pharamundus rex Francorum, per Sicambros illos prudentissimos, Wisogastem, Bodogastem, Salogastem, & Windogastem, iussit componi, & vocata patris nomine. Quod postea emendauerunt & auxerunt Christiani post Clodoueam regem primū Christianum, Clodoueus, Childbertus, & Lotharius, titu. 62. de Allod. l. 6. Sic scriptum est, De terra Salica, in mulierem nulla portio hereditatis transeat, sed hoc virilis sexus acquirit. hoc est, filii in ipsa hereditate succedunt. Sed ubi inter nepotes aut pronepotes post longum tempus de allode terra contentio suscitatur, non per stirpes sed per capita diuidantur.

¶ Ratione ÷ iustius legis Salicæ, semper in regno Galliarum, quod Franci instituerunt, masculi filii exclusi etiam filiabus sceptrum tenuerunt, vide Io. Ferraldum, tract. de prerogatis. corone, & regni Francia. Et hæc lex & consuetudo in contradicto iudicio firmata est, & ferro & rationibus approbata. Sic enim iudicatum est contra filiam Ludouici Hutini, uxorem Caroli comitis Ebroicensis, quæ post mortem patris sola superstes, eo sine masculis mortuo, petebat regnum Galliarum & Navarre, cuius etiam erat rex pater: statutumque secundum consuetudinem, eam repelli a successione regni Galliarum, quod illud non nisi masculis deferretur, & proinde delatum regnum Philippo Longo eius patruo fratri Ludouici Hutini. Datum autem illi filius regnum Navarre, quod iure successione transferri in heredes cuiusque sexus solet. Subinde, cum Philippus Longus rex mortuus fuisset, relicta tantum filia, quam dederat in matrimonium comiti Attrebatensi, alius frater eius Philippi, dictus Carolus Pulcer, regno successit, exclusa filia. Et ita tres fratres filii Philippi Pulcri, quæ D. Ludouicus genuerat nepes Ludouicus Hutinus, Philippus Longus, & Carolus Pulcer, regni ordine genitura, non exstantibus fratribus, qui decesserant, filii masculi, adepti sunt. ¶ Sed ÷ & postea cum Carolus Pulcer in fata concessisset, relicta uxore pregnante, Philippus Valefius interrex seu administrator regni constitutus est, nepos Philippi D. Ludouici filii, descendens ex Carolo Valefio filio Philippi, excluso rege Edwardo III. eius nominis Angliæ rege, ex Isabella Philippi prædicti D. Ludouici filii, nata, quæ superstes erat generato: quarum esset propinquior Isabella. Atque postmodum, mortuo posthumo Caroli Pulcri, excluso Anglo Philippo Valefio rex coronatus est, ex Patriam Franciæ iudicio & sententia, cui subscriptus Edwardus: atque is ex consensu Anglorum, fidelitatis iuramentum præstitit pro Aquitaniz ducatu eidem Valefio, anno millesimo trecentesimo vigesimo nono.

¶ Sicque ÷ non tantum feminæ & filie a regni successione excluduntur Francorum, sed etiam earum filii, iuxta §. hoc autem, qui feud. da. post. ca. 1. §. ad filios. de grad. success. in feud. in vrb. feud. a proximioribus ex genere masculino: ne transeat hoc regnum in alienam familiam per filias, §. 1. de legit. agnat. tur. & §. fin. de pat. pr. apud Insti. & quia exclusa aliqua persona, ex ea descendentes quoque excluduntur, l. si uina, de natu. lib. & l. si uina, de bo. matern. C. & vide nominatim hac de re, & de reprobat. a successione Angli. in regno Francorum. glo. anti. in proce. Pragm. Sanc. in vers. consanguineis, Bal. in l. 1. de sum. Trin. & ad l. 1. ver. & adde. de Senat. in p. & ibi Corset. Pe. Iacobi. ad tit. de verbo. success. in regno Francia, in practica Ant. Corset. in tracta. de prelat. regia. questio. 66. Et fuerunt certe non ignore hac de re prælia plura & diutina inter Anglos & Francos: quod putaretur ex proximitate Isabellæ, regnum post Caro-

lōm Pulcrum, ad illam & eius posterōs peruenire iure ordinariæ successione, non considerata lege Salica, & principum maiorum præscripta & inueterata ab omni æuo consuetudine, quæ haberet etiam sine lege expressa vim inuolabilem. Neque ad rem faceret contentio intra in matrimonio contracto, inter Cathariam Caroli VI. regis Francogalliæ filiam, & Henricum V. Anglorum regem, qua cautum erat, ut scribit Ganguinus in Carolo VII. ex præscriptione pactorum factorum a Philippo Burgundo: *ut si superstitus Henrico vita decederet Carolus VI. Francia regnum Henricus adiret: si contra, idem quod Henricus præcederet, & ex Henrico virilis proles superstitus esset Carolo deficiente, Henrici filius Francia principatum haberet.* De hoc scribit etiam Paulus Æmilius, in *Caro. 6. lib. 10. Hist. p. Tricassibus Catharina filia Caroli VI. qui nec sus nec regni, nec mentis potens foret, nihil distrectante, nubit Henrico his legibus, ut rex gener, si foret regis superstitus foret, liberius ex Catharina procreati, in regnum Francia succederent.* Interea rem Franciam administraret Anglus gener, rectorque Francia diceretur. Et hæc pactioes factæ sunt nulla facta mentione Caroli septimi, qui filius erat tunc Carolo 6. natus, & rex designatus vt Delphinus. Quare & multiplici ratione ipsæ improbare sunt, & quod non sane mentis factæ sint, & dictante hoste, & contra regali legem, & quod sit id contra naturæ communis & iuris etiam ciuilibus regulas, vt filius non ingratius exheres sit, quod vt sine procerum consilio, & sine causa Delphinus regno priuaret, regnumq; in alios quam legitimos successores transferatur.

11 *¶* Quamobrem optime sibi consuluerunt Angli, quādo post multas clades, anticipetque victorias, tandem anno Domini millesimo quingentesimo decimo quarto, nubente Maria forore regis Angliæ, Ludouico XII. Francorum regi remiserunt regius, quod putabant sibi in regno Gallorum competere, idque ex consensu & consilio Anglorum. *¶* Ex quibus constat, in Gallia non esse commissa, ex iure suo, mulierib; rerampub. gubernacula nec sceptrum. Quamuis in regno Nauaræ, Apulie, Amazonum, & alibi, diuersum ius seruatum sit, quodq; seruandum ex more maiorum est. Vnusquisq; enim in suo sensu abundat. Suntque rationes locis quibusdam singulares, quæ seruari ita suadent. Quamuis ubique notum sit quod dicebat Menander:

Εὐχὴ δὲ τῶν ἀδελφῶν εἶναι ἀπέριστα, id est, Calamnia domus sunt filium a sensu.

Plato, *lib. 11. de legib. filix*, quæ viro est desponsata, nihil vult a patre relinquere. Et lege 12. tab. virgo Vestalis, neque heres est cuiquam intestato, neque huic intestatæ quisquam, *Gell. lib. 1. c. 12.*

De Successione liberorum Legitimorum tantum.

CAP. 5.

- 1 *Adoptati & arrogati succedunt patribus adoptiuis & naturalibus etiam ab intestato, & 2.*
- 3 *Spirituales filii quid consequantur ex successione intestatorum parentum spiritualium, & pater quæ tenetur filio prestare.*

1 *¶* Ex hoc vocat adoptatus & arrogatus ad portionem & successiōnem patris adoptantis vel arrogantis, *l. si arrogator, de adopt. P.* Et ideo adoptati succedunt patri adoptanti ab intestato, *§. sed ea omnia, de her. que ab int. d. fer. apud Instm. l. cum in adoptiuis, §. sed ne, de adoptio. P.* Neque tamen ideo minus succedunt patribus naturalibus & legitimis, cum semper iura naturalia conferunt, *d. l. cum in adoptiuis.* Atq; ita iure codicis adoptiuis succedit tantum vna cum liberis naturalibus & legitimis ante vel post genitis patri adoptiuo, *l. sito parens, §. de suis & legi. li. C. dum modo tempore mortis patris adoptiui, in eius inueniatur potestate, scilicet modo ne sit emancipatus: nō aliter, d. l. cum in adoptiuis, §. sed ne articulum, vers. sed si quidem, & §. si. autem per emancipationem, de adoptio. C. ¶* Succedit autem patri adoptanti ab intestato, non autem aliis proximis eius, *d. §. sed ne articulum, vers. sed si quidem, in fi. Adoptio enim non ius sanguinis, sed ius agnationis adfert, Pau. in l. qui in adoptionem, 23. de adopt. P. §. sunt autem agnati, vers. per adoptionem, de legi. agnat. success. apud Instm. quamuis in arrogato omnia iura patris adoptiui remaneant intacta, *d. l. cum in adoptiuis, §. si.* succedatque non tantum patri, sed etiam eius agnatis, & illi succedunt, *l. 2. §. parui autem referunt, de suis & legi. P. §. per adoptionem, de legi. agnat. success. cum autem impubes, de adopt. apud Instm. dum modo non sit emancipatus tempore mortis eius, cui succedit, d. l. pen. §. si autem de adoptio. C.* Nisi iure Pandectarum dicamus in eius successione intestati impuberis officere agnatis, & patriarrogatoris cautionē de restituendis proximis eius bonis, iuxta*

l. non enim aliter, de adopt. in P. ¶ Legitimi filii spirituales, quos sacramenta anadochis seu patrib; iustalib; in baptismo ex lege coniungunt, nihil petunt temporale in successione spiritualium patrum, *Bal. in auth. nisi rogati, ad S. C. rebel. C. sed spirituale.* Res enim indiget eo alimēto & cibo quo generata est, nempe spirituali. Qualis autem sit ille cibus, ex D. Augustino relatu est, in ea. vos ante omnia, de consecra. dist. 4. Sunt enim duo, quæ filiis naturalibus & legitimis debentur, quia duplici cura patribus vincuntur, corporis, & animi: vnum alimenta corporis, *l. necare, & l. si quis a liberis & to. tit. de lib. agnos. P. l. vini, & §. iaceat & sileat, de rer. vxo. ad. C. l. fin. §. ipsum autem filium, de bon. qua. li. C. & pro illis ex voto c. romuni paternam successio bonorum, l. cum ratio, de bon. damn. l. scripto unde li. P. l. nam & si parentibus, de inest. testa. P.* quæ plene corporalia sunt, *l. cum heredes de acquir. her. P.* Aliud institutio seu doctrina vel erudito, *ca. sicut is, §. necasse, 47. distm.* quia nō alia maxime ratione patribus Deus singulari iure commendasse videtur filios, quam vt probos & bonos reip. conferret & relinquant: pro illorum sceleribus ex incuria admonitionis & castigationis commissis, coram Deo responsuri, *l. licet Heli, de sim. 1. Regi. c. 2. d. ca. sicut, 13.* Spirituales portio filii præcipue, & veluti in suffragium parentum naturalium ratione institutionis & doctrinæ fidei, patribus spiritualibus committuntur.

De Successione filiorum Naturalium tantum, & Spuriorum. Cap. 6.

- 1 *Naturales tantum filii qui, & quomodo ab intestato patri succedebant: & quibus hodie illi inter Christianos similes, & quare. num. 2.*
- 3 *Spurii non succedunt ab intestato patribus.*
- 4 *Spurii turpes, parentibusq; dedecori, non sunt de eorum agnatione, non ferunt iure arma domus, & nu. 5.*
- 6 *Baculus interiectus insignibus seu armis domus quid significet.*
- 7 *Nobiles & degeneres unde facti.*
- 8 *Nomen bonum melius diuisis multis.*
- 9 *Spurii in Gallia non succedunt patribus eorumq; agnatis, nec sunt liberorum nomine comprehendendi.*
- 10 *Nobis seu spurii in quantum Athenis succedebat intestato.*

Permittebatur olim apud Romanos concubinatus eius mulieris quam quis poterat nulla lege prohibente sibi coniungere vxorem, quamque habebat indubitate affectu sibi coniunctam, vt alibi in personis docui, *vide l. C. de natur. li. l. 1. & 2. & tot. tit. de concu. P. l. 1. C. de adopt. Et ideo filii, qui inde nati erant succedebant in aliquo, ex testamento, & ab intestato cum deficiebat patri soboles ciuilib; id est, cum non supererat filii naturales & legitimi, aut coniunx legitima, in duas patetnæ substantiæ vncias: vt matri etiam inter eos, si superuenisset virilis portio daretur. Et si legitimi & naturales essent, patci tantum ab aliis illis statum est, *auth. licet, C. de natu. lib. §. si vero filios, & §. fin. quib. mod. nat. eff. iur.* Veruntamen ii nunquam proximis vel cognatis patrum naturalium succedebant, *§. filium vero, eod. ¶* Hodie inter Christianos hæc superflua tractatio est, cum omnis concubitus præterquam vxoris legitime interdictus & damnatus sit, tanquam firmitate improba, *l. ad Cor. 7. ibi. vnusquisq; ob fornicationem, &c.* Proinde naturales inter spurios hodie numerantur. Et quæ dicuntur de spuris seu bastardis, eadem censentur de naturalib; dicta, si Christiane loquamur. ¶ Itaque fabulose dico succedere ab intestato non posse patribus naturalibus tantum, siue soli sint, siue filii naturales & legitimi super sint, *d. auth. licet, in fin. de natu. li. C. l. 1. C. eo. §. natura quidem, qui. me. nat. eff. iur. colla. 7. c. cum in hibitio, §. 1. de cland. despons. patrem enim certum cui succedat non habent, seu demonstrare non possunt, vel honeste nō demonstrant, §. vulgo quæditos, de success. cognato. §. si aduersus ca. de nupt. apud Instm. l. vulgo concepti, de sta. homi.* Ex quibus mihi verior videtur sententia, vt nec illi bastardi, qui dicuntur aduozes, quia honeste sunt asserti filii, nec patres honeste demonstrantur, non possunt iure succedere: etiam si sit consuetudo contraria, quæ corruptela potius & male exempli dicenda est, *c. cum haberet, de eo qui dux. in matri. quam prius, &c. c. fin. de consue.* Neque me temeratur ab hac sententia Bartolus, qui contrarium sentit, in *l. hereditibus, §. 1. ad Trebell.* nec illi, qui dicunt ita iudicatum, *Pap. lib. 21. Rapod. arest. tit. 3. are. 1.* Nam mihi in hac causa suspectus est Bartolus, qui se eius generis fatetur, *Bart. in l. si quidam cum filium, de verborum obligat.* Et legibus, non iudicatis exemplis disputanda veritas est, *l. non exemplis, de senten. & interloc. omn. iudic. C.* Et si quando princeps vel Senatus sine exemplo cupiam subuenit, id non est*